

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

erasmediah.eu

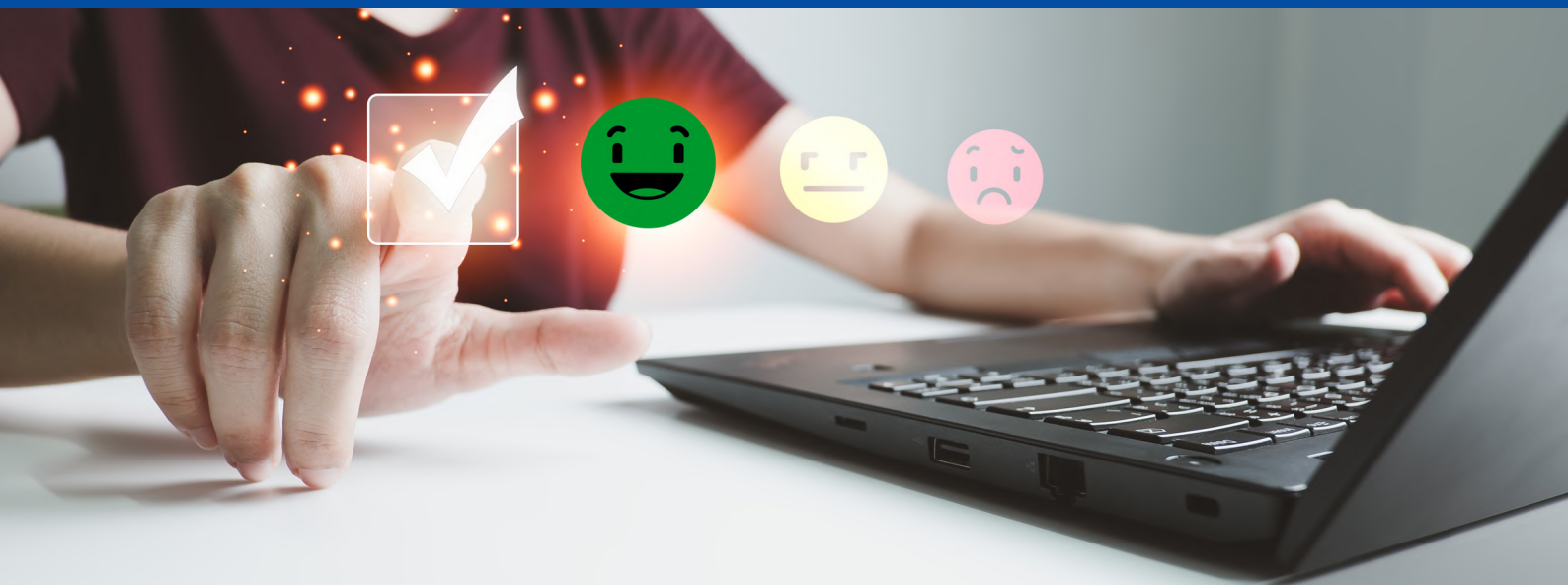

**Co-funded by
the European Union**

Μάθημα 5.5

Πρώθηση της Νομικής Ευαισθητοποίησης και της Ηθικής Διαδικτυακής Συμπεριφοράς

ERASMEDIAH

Educational Reinforcement Against
the Social Media Hyperconnectivity

**Co-funded by
the European Union**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πρώθηση της Νομικής Ευαισθητοποίησης και της Ηθικής Διαδικτυακής Συμπεριφοράς

Στόχοι:

- Να ευαισθητοποιήσει σχετικά με τις νομικές και ηθικές επιπτώσεις της διαδικτυακής συμπεριφοράς, όπως η παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων, η διαδικτυακή παρενόχληση και οι παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής, με έμφαση στην ενίσχυση της υπεύθυνης ψηφιακής ιδιότητας του πολίτη.
- Να εξοπλίσει τους εκπαιδευόμενους με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αναγνώριση ανήθικων ή παράνομων διαδικτυακών ενεργειών, όπως η κλοπή ταυτότητας, οι παραβιάσεις δεδομένων και η κατάχρηση πνευματικής ιδιοκτησίας, και να κατανοήσουν τις συνέπειές τους.
- Να ενθαρρυνθούν οι συμμετέχοντες να υιοθετήσουν προληπτικές στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της κριτικής αξιολόγησης των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων, του σεβασμού της πνευματικής ιδιοκτησίας και της τήρησης των προτύπων απορρήτου, με στόχο τη διατήρηση μιας ασφαλούς και ηθικής διαδικτυακής παρουσίας.

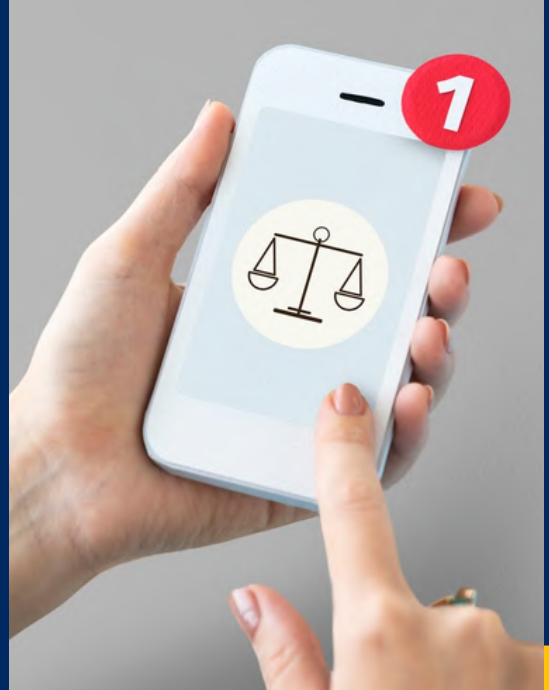
Βασικά Μηνύματα:

- Η ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση ενός ασφαλούς, σεβαστού ψηφιακού περιβάλλοντος για όλους.
- Η αναγνώριση και ο σεβασμός των ψηφιακών δικαιωμάτων και ευθυνών βοηθά στην πρόληψη συγκρούσεων και νομικών ζητημάτων, ενώ παράλληλα ενισχύει την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία.

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Επισκόπηση μαθήματος

Ο ψηφιακός κόσμος αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας, προσφέροντας ευκαιρίες αλλά και προκλήσεις. Αυτό το μάθημα τονίζει τη σημασία της κατανόησης των νόμων και των ηθικών αρχών που διέπουν τη διαδικτυακή συμπεριφορά. Εξερευνώντας σενάρια πραγματικής ζωής και πρακτικές στρατηγικές, θα μάθετε πώς να εντοπίζετε τους κινδύνους, να τηρείτε τις ευθύνες τους και να καλλιεργείτε ένα σεβαστό και ασφαλές διαδικτυακό περιβάλλον. Μέσω ενδιαφέρουσας δραστηριότητας και στοχαστικής σκέψης, θα αναπτύξετε τις δεξιότητες που απαιτούνται για να κάνετε ενημερωμένες και ηθικές επιλογές στον ψηφιακό χώρο.

Το εργαστήριο οργανώνεται σε 4 βήματα:

- 1: Ψηφιακή ηθική και νομική ευαισθητοποίηση (10 λεπτά)
- 2: Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων (10 λεπτά)
- 3: Στρατηγικές για ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά (10 λεπτά)
- 4: Προβολή και σχεδιασμός δράσης (10 λεπτά)

Βήμα 1

Ψηφιακή ηθική και νομική ευαισθητοποίηση

Σε αυτό το βήμα, θα διερευνήσουμε τις αρχές της ηθικής διαδικτυακής συμπεριφοράς και τη σημασία της κατανόησης των νομικών ευθυνών στον ψηφιακό κόσμο. Αυτή η βάση θα σας βοηθήσει να κάνετε ενημερωμένες και υπεύθυνες επιλογές στο διαδίκτυο.

Παρακολουθήστε προσεκτικά το βίντεο με τίτλο «Ηθική στο Διαδίκτυο». Αυτό το βίντεο εισάγει βασικές έννοιες της ψηφιακής ηθικής, συμπεριλαμβανομένου του πώς οι επιλογές και οι ενέργειές μας στο διαδίκτυο μπορούν να επηρεάσουν όχι μόνο εμάς, αλλά και τους άλλους. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στα παραδείγματα που παρέχονται και σκεφτείτε πώς θα μπορούσαν να σχετίζονται με τη δική σας ψηφιακή συμπεριφορά.

Βεβαιωθείτε ότι έχετε έναν ήσυχο χώρο, χωρίς περισπασμούς για να εστιάσετε στο βίντεο.

Βήμα 1

Ψηφιακή ηθική και νομική ευαισθητοποίηση

Καθώς παρακολουθείτε, κρατήστε σύντομες σημειώσεις σχετικά με:

- Ο ορισμός της ψηφιακής ηθικής που παρέχεται στο βίντεο.
- Συγκεκριμένα παραδείγματα ηθικών διλημμάτων ή προκλήσεων που συζητήθηκαν.
- Οποιοσδήποτε στιγμές που αντηχούν με τις προσωπικές σας εμπειρίες στο διαδίκτυο.

Σκεφτείτε πώς οι ιδέες στο βίντεο ευθυγραμμίζονται με τις δικές σας διαδικτυακές συνήθειες και αποφάσεις. Σκεφτείτε τομείς στους οποίους ίσως χρειαστεί να βελτιώσετε ή να προσαρμόσετε τη συμπεριφορά σας. Αφιερώστε χρόνο και σκεφτείτε.

Να είστε έτοιμοι να συζητήσετε τις σκέψεις και τις σκέψεις σας με τους συμμαθητές σας στην επόμενη δραστηριότητα. Εάν κάτι στο βίντεο προκαλέσει κάποια ερώτηση ή διαφωνία, σημειώστε το για να το αναφέρετε κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Βήμα 2

Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων

Τα ηθικά διλήμματα και οι νομικοί κίνδυνοι είναι καταστάσεις όπου οι αποφάσεις δεν αφορούν μόνο το τι είναι αποτελεσματικό αλλά και το τι είναι σωστό και νόμιμο. Η αναγνώριση αυτών των στιγμών είναι το πρώτο βήμα για τη λήψη ενημερωμένων και υπεύθυνων επιλογών στο διαδίκτυο. Τα ηθικά διλήμματα συχνά συνεπάγονται σύγκρουση αξιών, ενώ οι νομικοί κίνδυνοι προκύπτουν όταν ενέργειες θα μπορούσαν ενδεχομένως να παραβιάσουν κανόνες ή νόμους.

Για παράδειγμα:

- Η κοινοποίηση της φωτογραφίας κάποιου άλλου χωρίς άδεια μπορεί να φαίνεται ακίνδυνη, αλλά εγείρει τόσο ηθικά (σεβασμός της ιδιωτικής ζωής) όσο και νομικά (παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων) ζητήματα.
- Η προώθηση ενός μηνύματος με μη επαληθευμένες πληροφορίες θα μπορούσε να συμβάλει στην παραπληροφόρηση, μια ηθική παραβίαση που μπορεί να οδηγήσει σε νομικές συνέπειες όπως η δυσφήμιση.

Βήμα 2

Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων

Τώρα, διαβάστε το ακόλουθο σενάριο:

Ένας φίλος σου στέλνει ένα αστείο meme που βρήκε στο διαδίκτυο και εσύ θέλεις να το δημοσιεύσεις στον λογαριασμό σου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ωστόσο, το meme περιέχει μια εικόνα που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και το κείμενο θα μπορούσε να προσβάλει ορισμένες ομάδες ανθρώπων.

- Ποιες είναι οι ηθικές και νομικές παραμέτρους σε αυτή την περίπτωση;
- Ποια θα ήταν μια υπεύθυνη απόφαση;

Καταγράψτε σύντομα τις σκέψεις σας.

Αφού ολοκληρώσετε αυτήν την εργασία, αφιερώστε λίγο χρόνο για να σκεφτείτε τις δικές σας εμπειρίες στο διαδίκτυο:

- Έχετε αντιμετωπίσει ποτέ μια κατάσταση όπου δεν νιώθατε σίγουροι για το αν μια ενέργεια ήταν ηθική ή νόμιμη;
- Πώς αποφασίσατε τι να κάνετε;

Βήμα 2

Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων

Γράψτε ένα παράδειγμα από τη δική σας εμπειρία ή φανταστείτε ένα υποθετικό όπου η αναγνώριση ηθικών διλημμάτων ή νομικών κινδύνων θα ήταν σημαντική.

Μοιραστείτε το παράδειγμά σας σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες και συζητήστε τα εξής:

- Τι έκανε την κατάσταση ηθικό δίλημμα ή νομικό κίνδυνο;
- Ποιος θα ήταν ο καλύτερος τρόπος για να το χειριστώ;
- Θα μπορούσαν να είχαν βοηθήσει περισσότερες γνώσεις σχετικά με την ηθική ή τους νόμους;

Βήμα 2

Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων

Η αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων απαιτεί:

- **Επίγνωση:** Να έχετε επίγνωση του πώς οι πράξεις σας μπορεί να επηρεάσουν τους άλλους.
- **Γνώσεις:** Κατανόηση βασικών νόμων και ηθικών αρχών που σχετίζονται με τη διαδικτυακή συμπεριφορά (π.χ. νόμοι περί πνευματικών δικαιωμάτων, δικαιώματα απορρήτου).
- **Κριτική σκέψη:** Κάντε μια παύση και αξιολογήστε την κατάσταση πριν δράσετε. Αναρωτηθείτε: «Είναι αυτό δίκαιο, σεβαστό και νόμιμο;»

Εφαρμόζοντας ενεργά αυτά τα βήματα, μπορείτε να διαχειριστείτε δύσκολες καταστάσεις με αυτοπεποίθηση και ακεραιότητα.

Βήμα 3

Στρατηγικές για ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά

Η ηθική και νόμιμη συμπεριφορά στο διαδίκτυο συνεπάγεται την τήρηση κοινών ηθικών αρχών, συμμορφούμενη παράλληλα με τους νόμους που διέπουν τους ψηφιακούς χώρους. Η ηθική διαδικτυακή συμπεριφορά προάγει τον σεβασμό, την ειλικρίνεια και την υπευθυνότητα, ενώ η νόμιμη συμπεριφορά διασφαλίζει ότι ακολουθούμε κανόνες όπως οι νόμοι περί πνευματικών δικαιωμάτων, οι κανονισμοί προστασίας δεδομένων και οι πολιτικές κατά του κυβερνοεκφοβισμού.

Παραδείγματα στρατηγικών περιλαμβάνουν:

- Σεβασμός της ιδιωτικότητας: Αποφύγετε την κοινοποίηση ή την πρόσβαση σε προσωπικά στοιχεία άλλων χωρίς τη συγκατάθεσή τους.
- Αποφυγή λογοκλοπής: Να αναφέρετε πάντα τις πηγές και να αποφεύγετε να ισχυρίζεστε ότι η εργασία άλλων είναι δική σας.
- Παραμένοντας ενημερωμένοι: Να γνωρίζετε τους νόμους και τις πολιτικές της πλατφόρμας για να αποφύγετε τυχαίες παραβιάσεις.
- Αναφορά ανάρμοστης συμπεριφοράς: Λάβετε μέτρα όταν παρατηρείτε ανήθικη ή παράνομη συμπεριφορά, όπως διαδικτυακή παρενόχληση ή παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων.

Βήμα 3

Στρατηγικές για ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά

Διαβάστε ένα από τα ακόλουθα σενάρια και σκεφτείτε πώς να εφαρμόσετε ηθικές και νομικές στρατηγικές:

- **Σενάριο Α:** Δημιουργείτε μια παρουσίαση για το σχολείο και βρίσκετε ένα εξαιρετικό infographic στο διαδίκτυο. Δεν έχει αναφορά στην πηγή ή ειδοποίηση πνευματικών δικαιωμάτων.
- **Σενάριο Β:** Παρατηρείτε έναν συμμαθητή σας να δημοσιεύει άσχημα σχόλια κάτω από τη φωτογραφία ενός άλλου μαθητή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- **Σενάριο Γ:** Ένας ιστότοπος εταιρείας στον οποίο περιηγείστε σας εμφανίζει ένα αναδυόμενο παράθυρο που σας ζητά άδεια για την παρακολούθηση της τοποθεσίας σας.

Για το επιλεγμένο σενάριο, λάβετε υπόψη:

Ποιο είναι το ηθικό ζήτημα;

Ποιες είναι οι νομικές επιπτώσεις;

Ποια στρατηγική θα χρησιμοποιούσατε για να το αντιμετωπίσετε;

Καταγράψτε σύντομα τις σκέψεις σας.

Βήμα 3

Στρατηγικές για ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά

Χρησιμοποιώντας την ανάλυσή σας, αποφασίστε ποιες ενέργειες θα αναλάβετε για να διασφαλίσετε την ηθική και νόμιμη συμπεριφορά. Για παράδειγμα:

- **Σενάριο Α:** Επικοινωνήστε με τον δημιουργό του infographic για άδεια ή δημιουργήστε τη δική σας έκδοση με κατάλληλες παραπομπές.
- **Σενάριο Β:** Αναφέρετε τα επιβλαβή σχόλια στην πλατφόρμα ή προσφέρετε υποστήριξη στο στοχευμένο άτομο.
- **Σενάριο Γ:** Αποφασίστε εάν η χορήγηση δικαιωμάτων τοποθεσίας είναι απαραίτητη και ελέγξτε την πολιτική απορρήτου του ιστότοπου.

Συζητήστε το σενάριο και τη λύση που επιλέξατε σε μια ομάδα 2-3 συμμετεχόντων. Συγκρίνετε πώς θα χειρίζονταν άλλοι την ίδια κατάσταση και εξερευνήστε εναλλακτικές στρατηγικές.

Προβολή και σχεδιασμός δράσης

Έρθε η ώρα να εστιάσετε στη δική σας διαδικτυακή συμπεριφορά και να δημιουργήσετε ένα απλό σχέδιο δράσης για να βελτιώσετε τις ηθικές και νομικές σας πρακτικές. Ο αναστοχασμός στις προσωπικές σας συνήθειες είναι το πρώτο βήμα προς μια θετική αλλαγή.

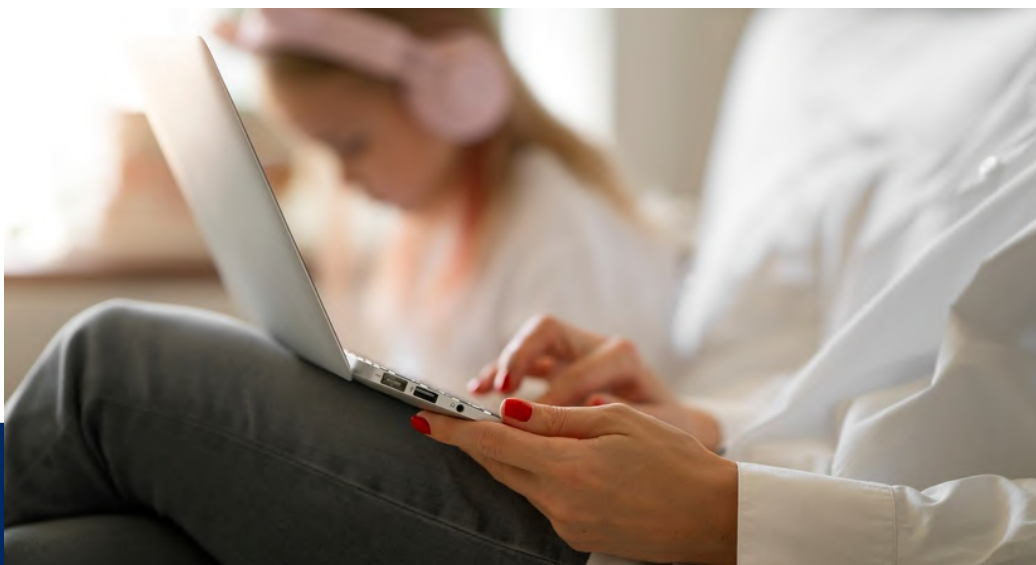
1. Αφιερώστε ένα λεπτό για να σκεφτείτε τις δικές σας ψηφιακές ενέργειες. Επιλέξτε μια συγκεκριμένη συμπεριφορά ή συνήθεια που πιστεύετε ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί (π.χ. κοινοποίηση μη επαληθευμένου περιεχομένου, παραμέληση αναφοράς πηγών, αγνόηση των ρυθμίσεων απορρήτου).

2. Σε δύο ή λιγότερες προτάσεις, γράψτε ένα SMART σχέδιο δράσης για τη βελτίωση αυτής της συνήθειας (χρησιμοποιήστε το πρότυπο που παρέχεται στην επόμενη σελίδα).

- **Συγκεκριμένα:** Τι ακριβώς θα κάνετε;
- **Μετρήσιμο:** Πώς θα ξέρετε ότι τα καταφέρατε;
- **Εφικτό:** Μπορείτε ρεαλιστικά να το πετύχετε αυτό;
- **Σχετικό:** Γιατί έχει σημασία αυτό;
- **Χρονικά περιορισμένο:** Πότε θα ξεκινήσετε;

Παράδειγμα: «Θα ελέγξω τις ρυθμίσεις απορρήτου σε όλους τους λογαριασμούς μου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και θα κάνω προσαρμογές για την προστασία των δεδομένων μου μέχρι το τέλος αυτής της εβδομάδας».

3. Απευθυνθείτε σε έναν συνεργάτη ή ομάδα και μοιραστείτε το σχέδιό σας. Προσφέρετε ο ένας στον άλλον ενθάρρυνση και προτάσεις για την επιτυχία.

Βήμα 4 Προβολή και σχεδιασμός δράσης

Η ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΑΣ:

.....

.....

Σ

Μ

Α

Ρ

Τ

Σύνοψη των βασικών συμπερασμάτων

- Η ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την προώθηση ενός σεβαστού ψηφιακού περιβάλλοντος.
- Η επίγνωση και η ενσυνειδητότητα είναι τα πρώτα βήματα για την αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων στις διαδικτυακές σας αλληλεπιδράσεις.
- Μικρές ενέργειες, όπως η αναζήτηση άδειας, η αναφορά πηγών ή η αναφορά ανάρμοστης συμπεριφοράς, συμβάλλουν σημαντικά στη διασφάλιση της ηθικής και νόμιμης διαδικτυακής συμπεριφοράς. Η εφαρμογή αυτών των στρατηγικών με συνέπεια οικοδομεί μια κουλτούρα σεβασμού και συμμόρφωσης στον ψηφιακό κόσμο.

Οδηγίες για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτικούς και δασκάλους

Σκοπός:

Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να εντοπίσουν ηθικές προκλήσεις και νομικούς κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν στις διαδικτυακές αλληλεπιδράσεις. Εστιάζει στην παροχή πρακτικών στρατηγικών για την ενθάρρυνση της υπεύθυνης και νόμιμης συμπεριφοράς στον ψηφιακό χώρο. Μέσω διαδραστικών συζητήσεων, προσωπικών αναστοχασμών και στοχευμένων δραστηριοτήτων, οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν τις δεξιότητες για να αξιολογούν τις διαδικτυακές τους συνήθειες, να αναγνωρίζουν τομείς που χρειάζονται αλλαγή και να δημιουργούν ουσιαστικά σχέδια για την προώθηση μιας σεβαστής και νομικά συμβατής διαδικτυακής παρουσίας.

Απαιτούμενα υλικά:

- Ψηφιακή συσκευή με πρόσβαση στο Διαδίκτυο για την παρακολούθηση του παρεχόμενου βίντεο και την πρόσβαση σε άλλους διαδικτυακούς πόρους
- Προβολέας και ηχεία
- Σημειωματάρια ή κενά φύλλα χαρτιού
- Στυλό ή μολύβια
- Πίνακας παρουσιάσεων ή λευκός πίνακας με μαρκαδόρους για να συνοψίσετε τα βασικά σημεία, να παρουσιάσετε τις απαντήσεις της ομάδας και να καταγράψετε τις στρατηγικές που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.
- Εκτυπωμένα πρότυπα για την άσκηση δημιουργίας σχεδίου δράσης

Βήμα 1: Ψηφιακή ηθική και νομική ευαισθητοποίηση (10 λεπτά)

1. Για να διεξάγετε αυτήν τη δραστηριότητα, ξεκινήστε εξηγώντας ότι ο στόχος είναι να διερευνηθεί η έννοια της ψηφιακής ηθικής και να αναλογιστείτε πώς οι διαδικτυακές ενέργειες επηρεάζουν τα άτομα και τους άλλους. Βεβαιωθείτε ότι έχετε έτοιμο το βίντεο «Ηθική του Διαδικτύου» ([σύνδεσμος YouTube](#)) και ότι οι μαθητές κάθονται σε έναν ήσυχο χώρο χωρίς περισπασμούς.
2. Παρέχετε στους συμμετέχοντες σημειωματάρια ή λευκά φύλλα χαρτιού για να κρατούν σημειώσεις και τονίστε τη σημασία της εστίασης στα βασικά σημεία του βίντεο.
3. Ζητήστε από τους μαθητές να κρατήσουν σημειώσεις σχετικά με τον ορισμό της ψηφιακής ηθικής, παραδείγματα ηθικών διλημμάτων και οποιεσδήποτε στιγμές που έχουν αντίκτυπο στις διαδικτυακές τους εμπειρίες. Ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν κριτικά για το πώς αυτές οι ιδέες σχετίζονται με τη συμπεριφορά τους και να εξετάσουν τομείς που χρήζουν βελτίωσης.
4. Μετά το βίντεο, δώστε τους λίγα λεπτά για να εξετάσουν τις σημειώσεις τους, να αναλογιστούν και να προετοιμάσουν τυχόν ερωτήσεις ή ιδέες για τη συζήτηση.
5. Μεταβείτε ομαλά στην επόμενη δραστηριότητα ζητώντας από τους συμμετέχοντες να οργανώσουν τις σκέψεις τους και να είναι έτοιμοι να μοιραστούν τις σκέψεις τους με την ομάδα. Υπενθυμίστε τους να συνδέσουν τα παραδείγματα του βίντεο με τις προσωπικές τους συνήθειες και αποφάσεις.
6. Καθ' όλη τη διάρκεια, δημιουργήστε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για ανοιχτή και στοχαστική συμμετοχή.

Βήμα 2: Αναγνώριση ηθικών διλημμάτων και νομικών κινδύνων (10 λεπτά)

1. Παρουσιάστε τη δραστηριότητα εξηγώντας τον σκοπό της: να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να αναγνωρίσουν και να αξιολογήσουν ηθικά διλήμματα και νομικούς κινδύνους στις ψηφιακές αλληλεπιδράσεις. Τονίστε τη σημασία της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο οι διαδικτυακές ενέργειες μπορούν να έχουν ηθικές και νομικές συνέπειες.
2. Ξεκινήστε παρουσιάζοντας το σενάριο: ένα meme που περιέχει μια εικόνα που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και ενδεχομένως προσβλητικό κείμενο. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν την κατάσταση και να καταγράψουν τις σκέψεις τους σχετικά με τις ηθικές και νομικές παραμέτρους που εμπλέκονται, καθώς και πώς θα έμοιαζε μια υπεύθυνη απόφαση.
3. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν παρόμοιες καταστάσεις από τη ζωή τους ή να φανταστούν ένα υποθετικό παράδειγμα. Ζητήστε τους να περιγράψουν σύντομα την κατάσταση, εστιάζοντας στο γιατί έχετε ένα ηθικό δίλημμα ή νομικό κίνδυνο και πώς το χειρίστηκαν ή θα μπορούσαν να το είχαν χειριστεί καλύτερα.
4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και ενθαρρύνετε τους να μοιραστούν τα παραδείγματά τους. Διευκολύνετε μια συζήτηση όπου θα αναλύσουν τι έκανε την κατάσταση προβληματική, πώς θα μπορούσε να είχε αντιμετωπιστεί υπεύθυνα και αν θα είχε βοηθήσει η περισσότερη γνώση της δεοντολογίας ή των νόμων.
5. Ολοκληρώστε τη δραστηριότητα ενισχύοντας τις βασικές δεξιότητες: επίγνωση του αντίκτυπου των διαδικτυακών ενεργειών, κατανόηση βασικών νόμων και ηθικών αρχών και χρήση κριτικής σκέψης για την αξιολόγηση αποφάσεων πριν από την ανάληψη δράσης. Υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι αυτά τα βήματα θα τους βοηθήσουν να διαχειριστούν δύσκολες καταστάσεις με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ακεραιότητα.

Βήμα 3: Στρατηγικές για ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά (10 λεπτά)

1. Εξηγήστε ότι αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να εξοπλίσει τους συμμετέχοντες με πρακτικές στρατηγικές για την υπεύθυνη αντιμετώπιση συνηθισμένων διαδικτυακών προκλήσεων. Επισημάνετε ότι η ηθική συμπεριφορά προάγει τον σεβασμό και την υπευθυνότητα, ενώ η συμμόρφωση με τις νομικές διατάξεις διασφαλίζει την τήρηση κανόνων όπως οι νόμοι περί πνευματικών δικαιωμάτων και οι κανονισμοί προστασίας δεδομένων.
2. Παρουσιάστε τις τέσσερις βασικές στρατηγικές που θα πρέπει να λάβουν υπόψη οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας: σεβασμός της ιδιωτικής ζωής, αποφυγή λογοκλοπής, ενημέρωση σχετικά με τους νόμους και τις πολιτικές και αναφορά ανάρμοστης συμπεριφοράς. Δώστε παραδείγματα που να επεξηγούν αυτές τις στρατηγικές, όπως η λήψη άδειας πριν από την κοινοποίηση των πληροφοριών κάποιου ή η αναφορά πηγών σε μια παρουσίαση.
3. Στη συνέχεια, παρουσιάστε τα τρία σενάρια για να επιλέξουν οι συμμετέχοντες:
 - **Σενάριο Α:** Χρήση infographic χωρίς αναφορά σε πηγή για σχολική παρουσίαση.
 - **Σενάριο Β:** Αντιμετώπιση άσεμνων σχολίων κάτω από τη φωτογραφία ενός μαθητή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
 - **Σενάριο Γ:** Απόφαση για την παραχώρηση δικαιωμάτων τοποθεσίας σε έναν ιστότοπο εταιρείας.
4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν ένα σενάριο και να σκεφτούν κριτικά το ηθικό ζήτημα, τις νομικές επιπτώσεις και τις στρατηγικές που θα χρησιμοποιούσαν για να επιλύσουν την κατάσταση. Ενθαρρύνετε τους να καταγράψουν τις σκέψεις τους και τις ενέργειες που θα αναλάμβαναν για να διασφαλίσουν υπεύθυνη συμπεριφορά.
5. Στη συνέχεια, οργανώστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των 2-3 ατόμων. Δώστε τους οδηγίες να μοιραστούν τα σενάρια που έχουν επιλέξει, να συζητήσουν πώς θα χειρίζονταν την κατάσταση και να συγκρίνουν στρατηγικές. Ενθαρρύνετε τους να εξερευνήσουν εναλλακτικές προσεγγίσεις για την επίλυση των προβλημάτων και να εξετάσουν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία των διαφόρων λύσεων.
6. Ολοκληρώστε τη δραστηριότητα τονίζοντας ότι οι ηθικές και νομικές στρατηγικές είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης, της ασφάλειας και της συμμόρφωσης στους ψηφιακούς χώρους.

Βήμα 4: Προβολή και σχεδιασμός δράσης (10 λεπτά)

1. Ξεκινήστε εξηγώντας ότι αυτή η δραστηριότητα επικεντρώνεται στον αναστοχασμό των προσωπικών διαδικτυακών συνηθειών και στη δημιουργία εφαρμόσιμων σχεδίων βελτίωσης. Μοιράστε το φύλλο προτύπου ανάλυσης SMART σε κάθε συμμετέχοντα και εξηγήστε σύντομα πώς βοηθά στη δομή των σχεδίων δράσης τους.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αφιερώσουν ένα λεπτό για να προσδιορίσουν μια συγκεκριμένη ψηφιακή συμπεριφορά που θέλουν να βελτιώσουν, όπως η επαλήθευση περιεχομένου πριν από την κοινοποίηση ή η προσαρμογή των ρυθμίσεων απορρήτου. Καθοδηγήστε τους να συμπληρώσουν το πρότυπο SMART, διασφαλίζοντας ότι το σχέδιό τους είναι συγκεκριμένο, μετρήσιμο, εφικτό, σχετικό και χρονικά περιορισμένο. Δώστε ένα παράδειγμα για λόγους σαφήνειας, όπως η αναθεώρηση και η ενημέρωση των ρυθμίσεων απορρήτου των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μέχρι το τέλος της εβδομάδας.
3. Τέλος, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τα σχέδιά τους με έναν συνεργάτη ή μια μικρή ομάδα, ανταλλάσσοντας ενθάρρυνση και εποικοδομητική ανατροφοδότηση.
4. Ολοκληρώστε υπενθυμίζοντάς τους ότι οι μικρές, συνεπείς αλλαγές μπορούν να οδηγήσουν σε ουσιαστικές βελτιώσεις στην ψηφιακή τους συμπεριφορά.

Βασικά σημεία:

Βοηθήστε τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν ότι η ηθική και νομική επίγνωση είναι απαραίτητη για την υπεύθυνη πλοήγηση στον ψηφιακό κόσμο. Εστιάστε σε βασικά σημεία, όπως ο εντοπισμός κινδύνων όπως οι παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής ή οι παραβιάσεις πνευματικών δικαιωμάτων και η υιοθέτηση στρατηγικών όπως η επαλήθευση πηγών, η σωστή αναφορά περιεχομένου και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Ενθαρρύνετε τους να λάβουν πρακτικά μέτρα, όπως η προσαρμογή των ρυθμίσεων απορρήτου ή η αξιολόγηση της νομιμότητας του κοινόχρηστου περιεχομένου. Ενισχύστε αυτές τις ιδέες μέσω επακόλουθων συζητήσεων και δραστηριοτήτων για να διασφαλίσετε ότι οι συμμετέχοντες παραμένουν ενημερωμένοι και δεσμευμένοι σε ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά.

Δραστηριότητες παρακολούθησης και δραστηριότητες στο σπίτι:

Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επανεξετάσουν τις ψηφιακές τους συνήθειες, όπως τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, και να κάνουν βελτιώσεις ώστε να ευθυγραμμίζονται με τα ηθικά και νομικά πρότυπα. Ενθαρρύνετε τους να εξερευνήσουν εργαλεία όπως το Creative Commons για σωστή χρήση περιεχομένου ή το Have I Been Pwned για έλεγχο παραβιάσεων δεδομένων. Αναθέστε μια εργασία για να εντοπίσετε ένα βασικό μάθημα από τη συνεδρία και να το εξηγήσετε σε έναν φίλο ή μέλος της οικογένειάς σας, ώστε να ευαισθητοποιήσετε σχετικά με την υπεύθυνη διαδικτυακή συμπεριφορά. Οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν επίσης να παρακολουθούν τις ψηφιακές τους ενέργειες για μια εβδομάδα, ώστε να εντοπίσουν τομείς που χρειάζονται βελτίωση.

Συμβουλές για εκπαιδευτικούς:

Συσχετίστε τα μαθήματα με καθημερινές καταστάσεις, όπως η κοινοποίηση περιεχομένου στο διαδίκτυο ή η αντιμετώπιση παραπληροφόρησης, για να κάνετε το περιεχόμενο ελκυστικό και σχετικό. Ενθαρρύνετε τις ανοιχτές συζητήσεις και δώστε σαφή, πρακτικά παραδείγματα για να επεξηγήσετε ηθικές και νομικές προκλήσεις. Χρησιμοποιήστε εργαλεία όπως γραφήματα, στιγμιότυπα οθόνης ή βίντεο για να κάνετε πιο εύκολη την κατανόηση σύνθετων ιδεών. Εστιάστε σε μικρά, εφαρμόσιμα βήματα που μπορούν να κάνουν αμέσως οι συμμετέχοντες, όπως ο έλεγχος των δικαιωμάτων εφαρμογών ή η χρήση ασφαλών κωδικών πρόσβασης. Ενισχύστε αυτές τις πρακτικές μέσω δραστηριοτήτων παρακολούθησης για να βοηθήσετε στην ανάπτυξη συνεπών και υπεύθυνων διαδικτυακών συνηθειών.

Εργαλεία

Digital Citizenship Curriculum by Common Sense Education

Αυτό το πρόγραμμα σπουδών προσφέρει δωρεάν, ολοκληρωμένους πόρους για την εκπαίδευση των μαθητών σχετικά με την ηθική διαδικτυακή συμπεριφορά, το απόρρητο, τα πνευματικά δικαιώματα και την ψηφιακή εθιμοτυπία. Περιλαμβάνει διαδραστικά μαθήματα, βίντεο και αξιολογήσεις προσαρμοσμένες σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, με στόχο την ενθάρρυνση της υπεύθυνης χρήσης του διαδικτύου και της νομικής ευαισθητοποίησης.

www.commonsense.org

Have I Been Pwned (HIBP)

Είναι ένα εργαλείο για οποιονδήποτε μπορεί να ελέγξει εάν το email ή ο αριθμός τηλεφώνου του έχει εμπλακεί σε παραβίαση δεδομένων. Αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ασφάλεια και το απόρρητο των δεδομένων, ενθαρρύνει τις ηθικές διαδικτυακές πρακτικές και βοηθά τους χρήστες να κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας των προσωπικών πληροφοριών και της συμμόρφωσης με τα νομικά πρότυπα στους ψηφιακούς χώρους.

haveibeenpwned.com

Παραπομπές

- Cohen, C. (2023, September 11). Becoming a Good Digital Citizen: Navigating the Online World Ethically. Retrieved from <https://www.cyberwise.org/post/becoming-a-good-digital-citizen-navigating-the-online-world-ethically>
- Digital Citizenship Curriculum. (n.d.). Common Sense Education. Retrieved from <https://www.commonsense.org/education/digital-citizenship/curriculum>
- Have I Been Pwned. (n.d.). Retrieved from <https://haveibeenpwned.com>
- Lcom Team. (2024, October 1). 10 Principles of Respectful and Courteous Online Behavior: A Comprehensive Guide for Educators. Retrieved from <https://www.learning.com/blog/principles-online-behavior>
- Olwan, S. (2024, June 23). Rights and Responsibilities of Digital Citizens: Online Etiquette and Law. Retrieved from <https://learningmole.com/rights-and-responsibilities-of-digital-citizens>
- Rowe, T. (2018, October 15). Internet Ethics. [Video]. YouTube. <https://youtu.be/8LBKUmmzR7s?si=1tEEm7zYm0RZuthK>
- Santhosh, T. & Thiyagu, K. (2024). Fostering responsible behavior online - relevance of cyber ethics education. Malaysian Online Journal of Educational Technology, 12(1), 32-38. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1416601.pdf>

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί παράδειγμα ηθικής διαδικτυακής συμπεριφοράς;
 - A. Σεβασμός του απορρήτου κάποιου ζητώντας άδεια πριν από την κοινοποίηση της φωτογραφίας του
 - B. Αντιγραφή και επικόλληση ενός άρθρου χωρίς αναφορά της αρχικής πηγής
 - Γ. Αγνόηση αναφορών για διαδικτυακό εκφοβισμό σε μια πλατφόρμα που χρησιμοποιείτε
 - Δ. Χρήση μη αδειοδοτημένου λογισμικού για εξοικονόμηση χρημάτων

2. Ποια είναι μια ένδειξη ότι οι διαδικτυακές σας ενέργειες ενδέχεται να ενέχουν νομικούς κινδύνους;
 - A. Κοινοποίηση περιεχομένου που εμπίπτει στην άδεια Creative Commons
 - B. Λήψη μουσικής ή ταινιών που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα χωρίς άδεια
 - Γ. Αποστολή μερικών επαγγελματικών email σε έναν επαληθευμένο συνάδελφο
 - Δ. Χρήση VPN για την ασφάλεια της διαδικτυακής σας δραστηριότητας

3. Ποια στρατηγική υποστηρίζει καλύτερα τη λήψη ηθικών αποφάσεων στο διαδίκτυο;
 - A. Παύση για την αξιολόγηση του κατά πόσον μια ενέργεια σέβεται τα δικαιώματα και το απόρρητο των άλλων
 - B. Κοινοποίηση περιεχομένου που γίνεται viral, ανεξάρτητα από την πηγή του
 - Γ. Μη εμπιστοσύνη σε όλο το περιεχόμενο που κοινοποιούν φίλοι ως επαληθευμένο και νόμιμο
 - Δ. Προτεραιότητα στην ευκολία έναντι της συμμόρφωσης με τις πολιτικές της πλατφόρμας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

4. Ποια από τις ακόλουθες ενέργειες αντικατοπτρίζει καλύτερα την τήρηση της ηθικής και νόμιμης διαδικτυακής συμπεριφοράς;

A. Κοινοποίηση των προσωπικών πληροφοριών ενός φίλου σε μια ομαδική συνομιλία χωρίς να ρωτήσετε πρώτα

B. Δημοσίευση μη επαληθευμένων πληροφοριών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να τραβήξετε την προσοχή

Γ. Απενεργοποίηση των ρυθμίσεων απορρήτου για να επιτραπεί η μέγιστη ορατότητα για όλες τις αναρτήσεις

Δ. Χρήση εικόνων με κατάλληλη άδεια χρήσης σε ένα έργο και αναφορά της πηγής

5. Ποια συνήθεια μπορεί να σας βοηθήσει να διατηρήσετε ηθική και νόμιμη διαδικτυακή συμπεριφορά;

A. Αναδημοσίευση περιεχομένου χωρίς έλεγχο της πηγής του

B. Τακτικός έλεγχος των ρυθμίσεων απορρήτου και προσαρμογή τους όπως απαιτείται

Γ. Αποφυγή ευθύνης για αναρτήσεις που γίνονται στους λογαριασμούς σας

Δ. Η υπόθεση ότι όλες οι πληροφορίες στο διαδίκτυο είναι δωρεάν για χρήση χωρίς περιορισμούς

Λύσεις

Ερώτηση 1: Α

Ερώτηση 2: Β

Ερώτηση 3: Γ

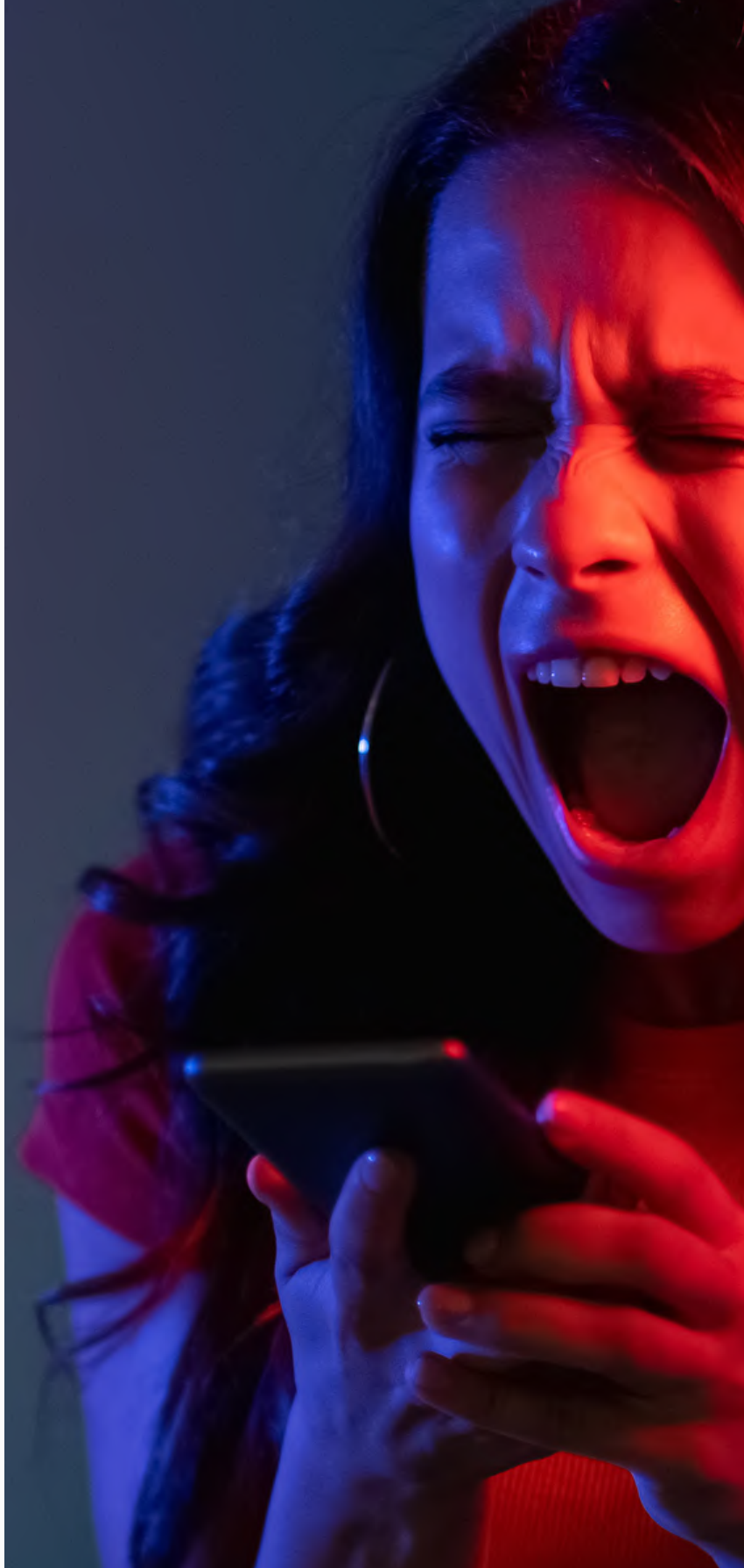
Ερώτηση 4: Δ

Ερώτηση 5: Β

Centrum Wspierania
Edukacji
i Przedsiębiorczości

**Co-funded by
the European Union**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.